

Міністерство освіти та науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології та музеєзнавства

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

Альманах
наукового товариства «Афіна»
кафедри культурології та музеєзнавства

Випуск 13

Засновано у 2003 році

Рівне – 2013 рік

ББК 71.0
А 43
УДК 008: 168.522

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства «Афіна» кафедри культурології та музеєзнавства. – Вип. 13 / За ред. проф. В.Г. Виткалова. – Рівне: РДГУ, 2013. – 218 с.

Головний редактор:

Виткалов В.Г. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри культурології та музеєзнавства РДГУ

Редакційна колегія:

Афанасьєв Ю. Л. – доктор філософських наук, професор Київського університету ім. Б.Грінченка

Баканурський А.Г. – доктор мистецтвознавства, професор Одеського національного політехнічного університету

Виткалов С.В. – кандидат мистецтвознавства, доцент РДГУ (відповідальний секретар)

Воробйов А.М. – кандидат педагогічних наук, професор РДГУ

Дем'янчук О.Н. – доктор педагогічних наук професор Луцького інституту розвитку людини «Україна»

Жилюк С.І. – доктор історичних наук, професор РДГУ

Коваль Г.П. – доктор педагогічних наук, професор РДГУ

Кралуок П.М. – доктор філософських наук, професор НУ «Острозька академія»

Круль П.Ф. – доктор мистецтвознавства, професор Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника

Кушнарєнко Н.М. – доктор педагогічних наук, професор ХДАК

Поніманська Т.І. – кандидат педагогічних наук, професор РДГУ

Постоловський Р.М. – кандидат історичних наук, професор РДГУ

Стоколос Н.Г. – доктор історичних наук, професор РДГУ

Троян С.С. – доктор історичних наук, професор РДГУ

Костюк Л.К. – кандидат історичних наук, доцент РДГУ

Швецова –Водка Г.М. – доктор історичних наук, професор РДГУ

Яремко – Супрун Н.О. – доктор мистецтвознавства, професор РДГУ

Рецензенти:

Арцишевська Р. А. – доктор філологічних наук, професор Волинського національного університету ім. Лесі Українки

Брилін Б.А. – доктор педагогічних наук, професор Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського

Науковий редактор і упорядник випуску – **проф. Виткалов В. Г.**

ISBN 978-966-8124-77-9

Редакція не завжди поділяє точку зору автора. За точність наведених цитат, імен, прізвищ, дат, відповідальність несуть автори.

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 4 від 29.11.2013 р.)

Свідство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, серія КВ № 15561-4033 Р. Зареєстрованого Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08. 2009 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2013

Summary

Tsitsirev M.M. Conductor-orchestral practice as constituent of education of professional musician : separate psychological aspects

We study some psychological aspects of conducting and orchestral practice as part of training professional musicians. Outlines the most typical psychological issues in the conductor and orchestra.

Key words: conductor, orchestra, musical memory, musical ear, the psychology of creativity.

Надійшла до редакції 29.12.2013 р.

УДК 379.8(477)

О. П. Крись -

ст. викл. муз.-пед. ф-ту РДГУ

МУЗИЧНИЙ ФОЛЬКЛОР ВОЛИНИ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИКИ

Як відомо, музично-пісенний фольклор – специфічне відбиття світогляду людини, сформованого в певних, традиційно-художніх та інших умовах її життя. Саме у народних перлинах закарбований і віддзеркалюється мудрий досвід етнопедagogіки. Згадаймо, як бережно ставились до народної педагогічної думки М. Лисенко й Г. Хоткевич, Ф. Колесса і К. Квітка. Ці та інші діячі вітчизняної науки і культури розробили методику виховання піснюю. Не випадково в нинішній соціокультурній ситуації в Україні все більшого значення набуває проблема вивчення й пропаганди народнопісенної творчості як засобу відродження національної культури.

Кожна молода людина має збагнути, що лише національні цінності, особливо традиції, здатні утвердити талант. Шлях до нього лежить через наполегливу працю та опанування традиційного досвіду. Через засвоєння усього кращого від свого народу талант може донести свої здобутки як сучаснику, так і нащадкам. І ще одне: увійти в загальнолюдське, обминаючи національне, неможливо. Загальнолюдське поза національним - якась відсторонена абстракція, позбавлена особливостей і відмінностей, порожня, внутрішньо убога, беззмістовна форма. На жаль, доводиться констатувати: позиція вузівської молоді відносно вивчення та засвоєння національних духовних скарбів і цінностей неоднозначна. Спостерігаються дві протилежні тенденції в її середовищі – перша характеризується стійким інтересом до рідної культури, друга – упередженням. Коли віддається перевага, коректно кажучи, «легкій» музиці. Значна частина студентів, навіть майбутні вчителі музики, рідко звертається до фольклорно-етнографічних видань, книг з української народнопісенної творчості, які, на наш погляд, найбільше сприяють знайомству з народними традиціями, звичаями й обрядами. Зрозуміло, така ситуація перед лицем прийдешньої глобалізації не може не хвилювати. Адже людина, що росте в атмосфері байдужості до культурних набутків свого народу, втрачає моральні орієнтири. Це загрожує розмиванню її уявлень про справжні цінності й схиленням перед цінностями вельми сумнівної якості [6; 34-35].

Де вихід? Гадаємо, вирішенню цієї проблеми повинно сприяти створенню на музично-педагогічних факультетах ВНЗ системи духовного розвитку та творчої самореалізації особистості студента, йдеться, зокрема, про повне використання української спадщини у контексті вивчення профілюючих дисциплін («Історія української музики», «Методики музичного виховання», «Шкільного пісенного репертуару», «Постановки голосу» та ін.), що може значно стимулювати зростання інтересу майбутніх учителів музики до національної культури, формування ціннісних орієнтирів. Ознайомлення юнаків і дівчат у стінах ВНЗ з українською народною творчістю, звичаями, обрядами й традиціями свого краю – те обов'язкове, без чого не може бути істинним виховання справжнього громадянина, патріота. Підкреслимо й велику роль у вихованні національних цінностей студентів при читанні профілюючих дисциплін творчої спадщини та науково-методологічних рекомендацій українських композиторів-класиків і педагогів-дослідників у цій царині – В. Верховинця, М. Леонтовича, М. Лисенка, Л. Ревуцького, К. Стеценка, Я. Степового, а також композиторів західного регіону України – М. Вербицького, П. Козицького, О. Нижанківського, Д. Січинського, Ф. Колесси та ін. Говорячи про шкільне навчання у системі музично-естетичного виховання, вони вказували: стрижнем цієї системи має бути народнопісенна творчість, у якій відображається картина реального існування народу. При цьому залучення школярів у фольклорні дійства сприяє формуванню любові та інтересу у них до вивчення пісенно-обрядових звичаїв і традицій свого регіону.

Результати соціологічних досліджень свідчать про низький інтерес студентів до традиційної культури, зокрема, регіонального музично-пісенного фольклору. І не дивно. Так, при читанні курсу «Історія української музики» лише окремі студенти цікавились культурним життям краю, в якому народились і живуть, не пам'ятали тексти багатьох українських пісень. І це не може не викликати стурбованості.

Академік АПНУ О. Сухомлинська зауважує: «Проблема цінностей, ідеалів сьогодні висунулась на передній край гуманітарних та соціальних наук, теорії й практики виховання. І це не випадково: кризові

реалії сьогоденного буття, невизначеність у майбутньому, різні теоретичні підходи до розгляду цих феноменів, перебудова та переорієнтація шкільної освіти, зміна статусу культури й характеру людської діяльності й багато інших чинників вимагають не лише визначеності, переосмислення процесів формування, виховання молоді ... й глибокого розуміння нинішніх явищ у сфері людської життєдіяльності» [4; 135-136].

«Методика музичного виховання» на музично-педагогічному факультеті є профілюючим предметом у підготовці студентів до практичної діяльності з дітьми. Зважаючи на його специфіку, лекційний курс посідає важливе місце у досліджуваній проблемі. Адже студенти повинні оволодіти комплексом теоретичних знань, практичних умінь і навичок у кожному виді діяльності учнів на уроках музики. При цьому слід приділити увагу не лише опануванню програмно-традиційного пісенного репертуару, а й взаємодії вітчизняної та регіональної народнопісенної спадщини. Наповненість змістом національно-орієнтованої вихованості студентів у процесі професійної підготовки безпосередньо сприятиме, на наше переконання, втіленню в життя української національної ідеї, що формує у майбутніх педагогів активну життєву позицію, національну свідомість, допомагає усвідомити сутність загальнолюдських цінностей освіти й виховання у загальноосвітній школі.

При читанні «Методики музичного виховання» пріоритетне місце треба відвести ознайомленню студентів із народнопісенною спадщиною малої (регіональної) і великої Батьківщини у контексті національно-орієнтованої парадигми виховання майбутніх учителів музики загальноосвітньої школи та вмінню використовувати ці знання у майбутній практичній роботі. Не зайве також доручити самостійно вивчити статті сучасних учених-дослідників І. Бега «Цінності як ядро особистості», Л. Ломако «Проблема ціннісного пізнання у навчальній діяльності», В. Павленчик «Моральні цінності українського народу – невичерпне джерело виховання дітей», О. Семиног «Родинні виховні традиції як засіб формування ціннісних орієнтирів студентів», М. Стельмахович «Виховні цінності традиційної української родини», В. Скутіна – «Ціннісні аспекти формування національної самосвідомості старшокласників», І. Захарченка «Національна самосвідомість у системі загальнолюдських цінностей», В. Струманського «Морально ціннісне орієнтування виховної роботи», О. Докукіної «Національно ціннісні орієнтири у сімейному вихованні», В. Кононенка «Ціннісні орієнтації у викладанні української мови», О. Лещинського «Цінності у побудові змісту навчального предмета», Ю. Підборського «Моральне виховання школярів на українських народних традиціях», Р. Скульського «Патріотичні цінності у вихованні майбутніх вчителів», О. Сухомлинської «Цінності у вихованні дітей і молоді».

Після самостійного вивчення та опрацювання респондентами названих статей при індивідуальних співбесідах з'ясувався рівень розвитку у студентів національних цінностей з метою сприяння у подальшому вдосконаленні професійної підготовки. Як мали змогу переконатись, результати вивчення та осмислення респондентами зазначених наукових праць у процесі формування особистості майбутнього вчителя музики стали важливим фактором у збереженні національного обличчя підростаючого покоління попри сучасну вестернізацію. Таким чином, використання профілюючого предмета «Методика музичного виховання» посідає чільне місце у вихованні національних цінностей студентів, сприяючи подальшому вдосконаленню їхньої професійної підготовки.

В аспекті використання українського музичного фольклору на заняттях, його значущості у вихованні національних цінностей студентів, за останні роки активізувався на основі його вивчення у взаємодії і виховному взаємовпливі з вітчизняним народним музичним мистецтвом та регіональною народнопісенною спадщиною. При цьому, пам'ятаючи, що наша традиційна співоча культура, зародившись у природному середовищі, за суттю своєю була обрядовою і жила не за законами письмової культури, а за законами усної традиції, увібравши всі барви місцевих регіональних ознак.

Є. Маланюк у «Нарисах з історії нашої культури» зазначав, що немає культури без коріння, генетичної лінії та національного обличчя, і в справедливості цих слів не важко переконатись, спотикаючись о власні помилки. Не зле було б пам'ятати на заняттях зі студентами, що пісенна культура сприймається лише на тлі природного середовища та локальних традицій, має ознаку обрядовості. Лише в такому поєднанні відкривається чарівна скринька неперевершеного багатства в розмаїтті, переливах, барвах усіх місцевих відтінків. Разом із тим, мусимо задуматися над таким: чи стали музично-педагогічні факультети центрами вивчення й збереження фольклору? На жаль, ще ні. Не дивно, що у значної частини студентів не сформувалась потреба вивчати, оцінювати і оволодівати традиціями етнічної культури. І причина цьому, за нашими спостереженнями, – фахова невідповідність майбутніх учителів музики до такого виду діяльності, слабкі знання методики вивчення, розшифровування, обробки та пропаганди фольклору. Без таких знань, без відповідної практичної підготовки годі вести мову про фахівця, готового до місії просвітителя, митця, зберігача культурної спадщини, історії свого народу. Тому подальше вдосконалення професійної підготовки студентів, у чому переконують дослідження (бесіди, проведення диспутів) про значущість самостійного вивчення народнопісенної спадщини волинсько-поліського краю для застосування його у майбутній практичній діяльності, безперечно, сприяло б забезпеченню їхніх особистісних якостей як майбутніх

учителів-музикантів для роботи у своєму регіоні. А відтак – усвідомленню потреб у самостійному опануванні українських народних пісень свого краю. І висновок може бути лише один – вивчення кращих зразків народно обрядової пісенності свого краю має не тільки велике науково-пізнавальне, ідейно-естетичне і емоційно-творче, а й, насамперед, виховне значення.

Отже, на основі кращих зразків пісень Волині необхідно поповнювати пісенний репертуар студентів. Це сприятиме активнішому залученню майбутніх фахівців до національної музичної культури, а також інтенсифікації процесу набуття та опанування необхідними знаннями за визначеним напрямком для успішної роботи у загальноосвітній школі. Тільки таким чином учитель музики може засвітити вогник любові до своєї Вітчизни, рідного краю в серці кожного зі своїх вихованців, виховувати покоління, гідне успадкувати все найкраще з нашого історичного минулого. Тож, вивчення та усвідомлення студентами необхідності самостійного освоєння народно обрядової пісенності волинсько-поліського регіону активізує самостійну пізнавальну діяльність в оволодінні надбаннями народного музичного мистецтва; по-друге, розвиває музично-естетичні уявлення та переконання про використання пісенно обрядових скарбів свого регіону, що має загально визнану цінність; по-третє, підвищує моральну відповідальність майбутніх фахівців у вихованні національно орієнтованої музично-педагогічної культури у процесі освоєння локальною народно-пісенною спадщиною, формуванні й становленні нової особистості.

Список використаної літератури:

1. *Афанасьев Ю. Л.* Социально-культурные механизмы художественной деятельности : автореф. дис. ... д-ра филос. наук : 09.00.08 / Ю. Л. Афанасьев. – К., 1991. – 32 с.
2. *Бондарчик В.* Полесье. Материальная культура / В. Бондарчик, И. Браим, Г. Бураковская. – К. : Наук. думка, 1988. – С. 27–31.
3. *Вольнь.* Исторические судьбы Юго-Западного края. – СПб., 1887. – С. 5–10.
4. *Деніжна С. О.* Формування музично-педагогічної культури майбутнього вчителя музики засобами народних традицій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / С. О. Деніжна. – К., 1996. – 161 с.
5. *Дзюба І.* Чи усвідомлюємо національну культуру як цілісність? / І. Дзюба // Наука і культура. Україна. Щорічник. – 1998. – Вип. 22. – С. 209–325.
6. *Народна творчість Волині :* зб. ст. / упор. М. Білецький. – Луцьк : Волин. обл. вид-во, 1985.

Резюме

Доводиться важливість використання місцевого фольклору у вихованні молоді генерации українців під час проведення усіх видів занять у ВНЗ.

Ключові слова: фольклор, навчальний процес, вища освіта, нація, культура.

Summary

Krus O.P. Musical folklore of volyn is in context preparations of future music masters

There is importance of the use of local folklore in education of young generation of Ukrainians during realization of all types of employments in institute of higher.

Key words: folklore, educational process, higher education, nation, culture.

Надійшла до редакції 20.12.2013 р.

УДК 008:17.01.21(091)

Т. І. Крижановська –
канд. пед. наук, доц. РДГУ

РОБОТА З ПІДРУЧНИКОМ У КУРСІ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ»

Роздумуючи про шкільний урок майбутнього, спираючись на висновки незалежних експертів, видатний науковець ХХ ст. М. Поташник, прогнозує наступне: зменшення ролі вчителя як єдиного інформатора, транслятора знань, водночас збільшення його значення у вихованні, розвитку, соціалізації школяра; зміну формату навчальної літератури; зростання самостійності учня та ін. [7; 195]. Науковець наголошує на виключній ролі книги як потужного засобу самоосвіти. І дійсно складно уявити, що у вирі педагогічних інновацій, комп'ютеризації навчального процесу, з навчального середовища зникне таке традиційне джерело знань, як підручник. В умовах особливого значення самонавчання учня (студента) видається важливим вдосконалення його навичок роботи з навчальною літературою. Серед останніх виділимо навички адекватного, глибокого сприймання тексту, здійснення аналізу прочитаного, виділення в ньому головного, другорядного матеріалу, для студентів – дидактичне оцінювання інформації, її ранжування з точки зору педагогічного використання, навички структурування, узагальнення, систематизації у вигляді таблиць, моделей, схем та ін.

ЗМІСТ

Постоловський Р.М. ІХ Всеукраїнська науково-практична конференція в м. Рівне в системі наукової творчості України	3
Виткалов С.В., Виткалов В.Г. Тенденції наукового пошуку в сучасній Україні крізь призму ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції «Культурний простір України у розмаїтті виявів» (м. Рівне)	5
<i>РОЗДІЛ I.</i>	
<i>ТЕОРЕТИЧНО- МЕТОДОЛОГІЧНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ</i>	9
Ігнатов С.О. Формування ієрархії цінностей людини як процес гармонізації буденного світогляду	9
Новоселецький М.Ю. Квантова фізика як феномен культури	13
Ясінський М.М. До питання формування енергетичної теорії культури	17
Радзівський В.О. Про класифікацію українських субкультур у період фашистської окупації	19
Мирончук М.О., Даюк Ж.Д. Музичне виконавство як соціокультурне і художньо-творче явище : історичний аспект	25
Білозуб Л.М. Пісенна творчість як джерело української музичної культури.....	29
Чорна К.В. Телебачення та його вплив на масову свідомість	33
<i>РОЗДІЛ II.</i>	
<i>РЕГІОНАЛЬНА КУЛЬТУРНА ПРАКТИКА</i>	38
Курочкін О.В. Масові свята Німеччини : від тоталітаризму до демократії	38
Карпова О.Л., Магеря О.П. Традиції розвитку масового свята в Україні	41
Охманюк В.Ф. Соціально-історичний та культурний розвиток Черкаської Звенигородщини: сіл Моринці та Шевченкове – малої батьківщини Т. Шевченка	45
Кузьмик О.М. УНР періоду Директорії: спроба державного перевороту в м. Рівному В. Оскілком	49
Підцерковна Я.Й. Традиційний дитячий одяг у родильній обрядовості населення Західного Полісся	52
Павлуш К.О. Особливості знакової системи купальської традиції	58
Безик Г.І. Народне вбрання Великоберезнянського району та с. Люта в Закарпатті у міжвоєнний період (художньо-стилістичні особливості, культурні взаємовпливи)	61
Дзвінка Т.Р. Зародження саксофонового виконавства на Рівненщині (30 – початок 60-х років ХХ століття)	65
Кучина Н.І. Поширення книги в сучасній Україні: регіональний аспект	69
Ковальчук Р. В., Омельчук І.С. Формування архітектурно-планувальної структури Театральної площі міста Рівне у 1950-х рр.	75
Волчек О.А. Суспільно-культурні процеси в хоровому мистецтві Чернігівщини на зламі 80-90-х років ХХ століття	77
Глушук О. Г., Соїч В. Торгово-розважальні центри як сучасні заклади організації дозвілля громадян (на прикладі м. Рівне)	81
Міненко Т. Постать Людвіга Котлара у розвитку музичної освіти Рівненщини	83
Мартинюк Т. Особливості експерименту в дозвіллевій сфері крізь призму діяльності культурно-дозвіллевих комплексів	86

РОЗДІЛ III.

<i>МИСТЕЦТВО В РОЗМАЇТТІ ВИЯВІ</i>	90
Мельничук А. Українська православна церковна музика в її національному самовияві	90
Корольчук В.А. Скрипкове мистецтво ХХ століття у контексті еволюції інструмента та виконавських проблем	93
Сахарчук Р.В. Принцип еклетики в народно-оркестровому репертуарі	96
Старовойт С.Л. Питання перекладення барокової музики для баяна: Концерт f-moll з циклу «Пори року» (ч. I) А. Вівальді	100
Заруцька Л.В. Жанрово-стильові особливості джазу та їх відлуння в творчості композиторів академічного напрямку ХХ ст.	104
Янчук Н.М. Український джаз на сучасному етапі	108
Любченко С.В., Даюк Ж.Ю. Сучасні рок-фестивалі в Україні : тенденції та перспективи розвитку	112
Верещук К.В. Особливості розвитку стилістики в естрадній музиці	115
Колеснікова Л.А. Сучасні тенденції розвитку концертно-камерного жанру	118
Корнунтук А. Мистецьке життя опери Дж. Верді «Отелло» на Львівській оперній сцені	123
Стасюк А. Київський камерний хор ім. Б. Лятошинського : етапи становлення, розвитку і творчих злетів колективу	127
Цюлюпа Н. Л., Сушко Б. Конкурси і фестивалі в процесі становлення музиканта - виконавця в баянному та акордеонному мистецтві	131
Брояко Н.Б. Виконавська культура бандуриста: проблеми артикуляції	134
Ясінський М.М. Українське наївне мистецтво : до витоків образності	138

РОЗДІЛ IV.

<i>ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ</i>	142
Кравченко Г.В., Піддубська І.В. Моделювання як метод пізнавальної діяльності студента	142
Скнар О.І. Психолого-педагогічна підготовка магістрів соціально-культурної сфери в контексті Болонського процесу	146
Сойчук Р.Л. Виховання національної гордості у юнацькому віці в сучасному культурному просторі	150
Русакова Л.І. Соціально-естетичне виховання студентів засобами культури та мистецтва	154
Тадля О.М. Удосконалення діяльності студентського клубу з організації молодіжного дозвілля	157
Чехуніна А.О. Психологічна установка в процесі формування музичного сприйняття у студентів спеціальності «Культурологія» при вивченні курсу «Історія музичного мистецтва»	161
Рєпін А. Поняття «Педагогічна майстерність» у працях сучасних науковців	166
Лабунець В.М. Специфіка формування виконавської майстерності майбутнього вчителя музики в процесі колективного народно-інструментального музикування	170
Гунько Н.О. Формування вокально-виконавської надійності педагога-музиканта як складової його професійної культури	173
Михнюк В., Черуха А.А. Молодь як суспільно-демографічна група: порівняльна характеристика двох епох	177

Ковальчук Л.О. Естетичні чинники виховання творчої особистості в коледжі	181
Цицирєв В.М. Диригентсько-оркестрова практика як складова виховання професійного музиканта: окремі психологічні аспекти	186
Крусь О. П. Музичний фольклор Волині в контексті підготовки майбутніх вчителів музики	190
Крижановська Т.І. Робота з підручником у курсі «Методика викладання художньої культури»	192
Крижановська Т.І., Шандалюк Т.В. Краща інформація як засіб активізації мислення підлітків в умовах уроків музичного мистецтва	195
Гайдейчук Н.О. Пісенний бандурний репертуар для дітей як науково-методична проблема	198
Манелюк Д.І. Формування балетмейстера-постановника на заняттях із дисципліни «Мистецтво балетмейстера»	201
Манелюк Е.В. Розвиток образного мислення у дітей на заняттях із хореографії: на прикладі молодшої групи зразкового ансамблю сучасного танцю «Діалог» КЗ «РМПК»	204
Глушук О. Г., Трохимчук М. Соціальні мережі як форма проведення дозвілля молоді	207
Дудка С.-Р. Українська культура в контексті впливу інших культур	209

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

*АЛЬМАНАХ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА «АФІНА» КАФЕДРИ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА
МУЗЕЄЗНАВСТВА РІВНЕНЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ*

ВИПУСК 13

Наукове редагування, упорядкування і коректура – **проф. Виткалов В.Г.**
Комп'ютерний набір, верстка та макет – **доц. Виткалов С.В.**
Відповідальний за випуск – **Виткалов В.Г.**

Підписано до друку 29.11.2013. Замовлення № 152/1.
Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 24.5. Наклад 100 прим.

Адреса редакції: м. Рівне, вул. С.Бандери, 12.
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології та музеєзнавства. Тел. 0 (362) 63-42-62

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства «Афіна» кафедри культурології та музеєзнавства. – Вип. 13 / За ред. проф. В.Г. Виткалова. – Рівне: РДГУ, 2013. – 218 с.

Свідотство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, серія КВ № 15561-4033 Р.
Зареєстрованого Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.

ISBN 978-966-8424-77-9

ББК 71.0
УДК 08: 168.522

Редакційно – видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12